

พระราชทานหลักการประพันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระปรีชาสามารถทางด้านอักษรศาสตร์เป็นที่ยิ่ง ทรงเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาอย่างเรียบง่าย ถูกต้อง ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ พระบรมราโชวาท และกระแสพระราชดำรัส ทรงได้พระราชทาน พระบรมราโชวาทเกี่ยวกับหลักการประพันธ์ แก่กรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

"...นักเขียน นักประพันธ์ งานสำคัญคือ แสดงความคิดของตนออกมาเป็นเรื่องชีวิตหรือแต่งขึ้นมาเพื่อให้ผู้อื่นได้ประโยชน์ คือ ความรู้บ้าง บันเทิงบ้าง นักแสดงความคิดเห็นสำคัญมาก เพราะว่ามีอิทธิพลต่อชีวิตของมวลมนุษย์ อาจทำให้เกิดความคล้อยตามไป และตัวท่านเขียนดีก็ยิ่งคล้อยตามกันมาก ฉะนั้นนักประพันธ์จะต้องมีความรับผิดชอบสูงเพราะท่านเป็นผู้ปั้นความคิดของประชาชน ในปัจจุบันและอนาคตได้ ฉะนั้นอุดมคติความซื่อสัตย์สุจริตในความคิดและความบริสุทธิ์ในความคิดคงเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังบทความ กลั่นกรองไว้ในสมองว่าสิ่งที่เขียนออกมาจะไม่แสดง ไม่ทำลายความคิดของประชากร ไม่ทำลายผู้อื่นและตนเอง คือมีเสรีภาพในการเขียนอย่างเต็มที่ ในขอบเขตของศีลธรรม..."

"...สำหรับเขียนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและต่อตนเอง ไม่ใช่ว่าอย่างที่ว่าเมื่อก็ว่าเขียนอย่างอ่อนนุ่มแล้วก็ไม่เสียดสีใคร เขียนแต่ในทางที่ว่าเป็นสิ่งที่เขาบอกว่าดี ว่าให้เชื่อฟัง ไม่ใช่อย่างนั้น แต่ว่าให้มีศิลปะการเขียนที่สนุกที่โลดโผนที่อาจเฉียด การถูกกลโกงก็ได้แต่ในจิตใจจะต้องมีความรู้สึกที่ "เราไม่ใช่ลิง เราเป็นคน" ที่ใช้คำว่าเราไม่ใช่ลิงนั้นนะรู้สึกที่ ในเมืองไทยนี้ผู้ที่มีความคิดสูงๆชอบเป็นลิง คือในต่างประเทศเขาทำอะไรเราก็ต้องทำอย่างนั้น ..."

พระบรมราโชวาทนี้ที่สะท้อนให้เห็นถึงการที่พระองค์ทรงรักการประพันธ์ ทรงตระหนักดีว่างานเขียนนั้นสามารถที่จะส่งผลใดๆ ก็ตามให้กับคนอ่าน จึงได้พระราชทานหลักการแต่งหนังสือ หรือหลักคำประพันธ์ แก่บุคคลทั่วไป